

kapela sv. Ant. Padovanskega s posnetimi ogli in kupolo z laterno. Oltar iz marmorja. Podstavek, stebri ogradje, atika s štirilistno odprtino za sliko. Spodaj velik slavolok za sliko. Na podstavku mnogo barvni vložki iz marmorja, p kipi volute z angeljskimi glavicami s sadežnikimi obeski. Nad kipi školjke in zopet sadni venci. Na rezolitih čelnih kulis nad notranjimi stebri po en sedeč angel. Na vrhu atike dvojen grb in ležeč putto, ki polaga krono na grba. Glavna kipa Janze Nep. in drugi brez znaka, mogoče sv. Peter. Glavna slika sv. Anton z Jezusovo prikaznijo. Zgoraj plava velik angel. Spodaj na desni skupina 4 angelov. Tipično Čebej, v barvi, osvetljava in tipu. tudi velik angel zgoraj ima Čebejv plašč (rdeč) in njegov nekoliko nerodno rizbo. Kompozicija velika. Slika zamazana spodaj, v slabem stanju, trpi od vlage, barve, se lušči, mogoče deloma preslikana. Restavrirati!.

V atiki Brezmadežna do kolen. Gob in draperija spominja skoro na Jelovška. Dobro, popraviti potrebno, neopredeljeno. Na menzi oltarja, relief Duš v vicah. Oltar spada po oblikah v prvo desetletje 18. stol., kipi posebno angeljski z obeski spominjajo nekoliko na Robb.

Cerkev je triladijska, vendar očitno prezidana iz enoladijske s prizidki na sev. in jugu. Rezbarstvo ima zunaj opornike, a je notranja arhit. nadomeščena z baročno. Vsa veerkev je primitivno slikana. Prvotna cerkev je med zvonikom in prezbitarijem, dočim je gotski prezbitarij gotovo gotška povečava ker ima enako širino kot ladja.

Na slavaloku je letnica 1881, ko je bila crekev prenovljena in verjetno slikana
 Uprava skramna. Str.oltarja iz rokokojskih predelana. Kapela sv. Antona je
 nedvomno starejša kot prizidek zraven ležeče ladje.

V sev.ladji sta vzdani 2 plošči: Prva z dvojnimi grboma ima napis: Hier.rvhen
 in.Gott der.edl.vnd//gestreng.herr. Georg.Schratten//pach.zv.Heggenberg.vnd.
 Osterliz//...Er:La:ia.Steyr.besteller.rittmaister//in.viertl.Cilli.wlecher.
 den.lezten.//Janvarij.anno 1587.in.den.herrn.ent//schlaffen.vnd.sein.eheliche.
 hawsfrav//Catharina geb rne.von.Eibiswaldt// welche .den.....Martij.im.iar//
 15-82-in gott.verschiden.ist.den//nen.baijden.der.allmeshtige.ein.fro// liche
 Vrstendt.verleichen.wölle .Amen.

Pod grbi: Ossibvs haec.Vestris Monomenta locarvnt// Sit vobis Animi Symbolvm
 Hoccepij// Vestra qui den Dvdvm svnt obsita Corpora svt // Virtvs vestra
 tamen non peritvra viget.

Hieneben.rvhen.arch. *baijde* obgedachter fagder//Cohnleytd.ehelicher erzeygte Sonn.
 Christoph.vnd.Franz die Schrattenpach welche// in inrer irgent.von.diesen.
 iammertahl.abge//schiden.sein.Christoph starb.1592.den//17 Actob.seines alters
 13 oar.8.Monat.12//tag.Franz starb in seiner khindheit 1581.

Vse lat. majuskula.

Drugi kamen ima samo napis v lat.majuskuli: Ab fatvm acerbvm et lacrimabile
 Vno anno vna ex familia Tres homonymvs lvmina colvmna//spes et delicias svae
 gentis entrinxit prostravit esipvit// Primvm Plvrimis *dispositis* meritis inte=
dispositis

gritate vitae praec//ellentur alterum ad res magnas effluenscentem Postremum//
 gaudia et voluptatem parentum//Maximilianum Pancratij fil:Styriae olim capita=
 nevum// annis tres archiducalis aulae ser^{me}== Mariae praefectum an//oscto supra
 viginti dnm ser^{mi}== archiducis Ferdinand:in Sanc//tiori senatu Consiliarium

annis sexdeim://MDXCIXIX july triennio Mensib.XI.DXIX septvagenario// superiorem
 Maximilianum Geory fil:Conivgem// sesquiannicvlum vnica prole parentem// MDXCI.

VIIIDecembr^e Minus Quagdrimestri tricenarium//Maximilianum faelicis.Filium
 avrem Pvisionem//MDXCIXXVII ianuary triennium trimestri excedentem// prior em
 Diversus ab hoc posteriores hic idem tvmvlvs ex //cepit hospes quisquis nec
 legis ingemisce et manib bene aprecare Ioan:Sigism:*Schattenpach* Georgij fil.
 L.Baro Styriae praeses *patro* fratri gentili Gar^{mi}== M:H:P:

Ob vsh. steni kapele stoji marmornat steber pokrit z luskinami.Rimski?

Portali so bar ni.

Stele, LXXXV, 19.10.1933, str.42-46.

Frezbiterij gotski z oporniki, brez prvotnega svoda. Na juž. str. baročna ka=
 pela, v kateri je lep marmornat oltar s kipi in antependijem.Antependij pred=
 stavlja v večbarvnem reliefu duše v vica.Angeljske glavice in splošno držanje
 kipov sorono Robbovi delavnici.

Stele, XXI, 8.8.1923, str.60.

Staro slovansko krajevno ime Vransko , najdemo v starih latinskih in nemških
 listinah kot: Vrensk, Vrantzk, Krenzk in Franzkhin še sedaj v rabi Franz.

V strassburškem arhivu iz l.1545 pravi vizit. poročilo: " Pharr Sanct Michael zu Rantz.- Dieses Gottshauss ist erstlich von den Gemeinden Mann erhebt worden. Hat Acht Fillial zu Sanct Katherein, Sanct Michael, Sanct Merthen, S.Radigundt, Sanct Michael Georgen, S.Nicola, S.Maria Magdalena vnd Sanct Roman(Hieronimus)genannt. Communicanten sein bey 700. Sein noch Zwo Pharren zu diser Pharr die zu Khrainburg vnd die ander bey Sanct Merthen. (str.70)

Župna cerkevCodex trad. omenja c.sv. Mihaela v zvezi z podaritvijo cerkve in še sosednjih cerkva vLočicah, Motniku samostanu v st. Paulu l. 1129, ki pravi:" curtim uidelicet et ecclesiam s. Michaelis in Saunio cum duobus dominicalibus adiacentibus et cum omnibus ad hec rite pertinentibus.III mansus in Lonsnich ac dimidium in Sliphes et ex ipso dimidio manso communionem per omne hoc Sliphinensium predium preter Motnik cum suis noualibus . pascuis. piscationibus atque venationibus."(str.79).

O cerkvi poroča še naslednja listina iz gornjegrajskega arhiva(str.80); ki izpravi navaja poročilo komisarja iz l.1586 škofu Joh.Tautscherju:Weil desse Casus in canonibus nicht begriffen ist, aufgetragen, dass er, cum principales partes(ecclesiae) non sint laesae, die Hahstbevorstehende dedibatio verrichten möge, doch in detestationem sacrilegii commissi etexpiationem lo offensi mit Versprengung des Weihwassers das Scandalum des Volkes abwenden solle, wie er es in simili zu Montpreis gethan hatte.

Iz l.1609 je prošnja vranskega župnika škofa Krena, naj pride blagoslovit Marijin oltar(str.81)

Iz l.1610 poročilo o blagoslovitvi altare portatile in honorem B.M.V. s. Sebastiani et s.Rochi.

Vizit. poročilo iz l.1631:" Tabernaculum in muro - Baptisterium in medio ecclesiae --. Altaria:1.in choro s. Michaelis,2. a cornu Evangelii B.M.V. 3.a cornu Epistolae s.Nicolai, 4. ex parte Evang. ad murum post portam s. Barbarae, et.6. s.Annae in capella a parte Evangelii. Ordinavit Taberna-

culum novum fieri in altari. Baptisterium ad murum accomodari, altare s. "a barae destrui.--nabet vineam, 3. fl.....(str.81.)

~~Extax~~ V tem poročilu omenjena kapela sv. Ane, se v nekem drugem poročilu omeja kot kostnica. Vizit. poročilo iz 1.1669:" Capellae s. Annae fundatus est dominis de Lamberg unus coronatus eo, quod alicujus domini a Lamberg cadaver e "ermania vectum in "arnioliam pernoctaverit "rancii in hac capella.....(str. 82)

(L.1641:" Tabernaculum vetus destruendum, ne ullum ipsius signum appareat. "cclesia nabet vineam.....(str.82)

(L.1666 prosi bratovščina Corporis Christi, da lahko postavi svojo kapelo, ka ji je bilo odobreno(str.82)

L.1797 in 1.1798 poročilo župnijske Memorabilien knjige o dozidavi obeh str. ladij.Nova, povečana cerkev je bila blagoslovljena 1.1804.

L.1841 so odstranili zid okoli župnišča.

L.1842 nov~~e~~ c. klopi, 1.1844 nov marmornat tlak, 1.1846 nov vel.oltar in oba str. oltarja ss.~~corpusculu~~ srca Jezusovega in srca M. ter prižnica.

L.1846 je dobila kapela sv. Antona nov mozaični tlak.

L.1853 nove spovednice, 1.1854 nove orgle, delo Aloisa Hörbigerja in nov ol- tar s. Križa v str. ladji.

L.1857 nov, srebrn ostenzorij.

L.1860 nova streha.

Ž.c. sv. Mihaela je bila prvotno enoladijska, gotška stavba . V prezbit. so še ohranjeni oporni stebri, stara gotška okna pa so zazidana in tudi rebrasti obok je odstranjen. Ladja ima dvoje str. oltarjev: srca Jezusovega in srca Marijinega. V sev.str. ^{ladji} ~~kapli~~ je oltar sv. Križa . Na juž.strani je kapela sv. Antona ter juž.str. ladjax z oltarjem sv. Janeza "rst. ter z krstnim kamnom.Kapela sv. Antona ima lep marmornat oltarsv. Antona Padovanskega, na katerem je dvojni grb ~~na~~ donatorjev(družina Waldtrich in Stemberg)

V cerkvi se nahaja več epitafov:

1." Hier ruhen in Gott der Edl und Bestreng Herr Georg Schrattenbach zu Heggenberg und Osterbitz Er:La: in Steier - bestellter Rittmeister im Viertl Cilli, welcher den letzten Januarii anno 1587 in dem Herrn entschlafen - und sein eheliche Hausfrau die Edle und Ehrntugendhafte Frau Katharina geborne von Bibiswaldt, welche den - Martii im Jahre 1582 in Gott verschieden ist, denen beiden der Allmächtige ein fröhliche Urständ verleihen woll Amen."

2. epitaf iz l.1581, družine Schrattenbach(str.85)

3. epitaf iz l.1592 družine Schrattenbach(str.86)

V sev. str. ladji je epitaf iz l.1639(str.86)

Cerkev ima 4 zvonove: veliki iz l.1816, drugi iz l.1685, tretji iz l.1740 in navček brez napisa.

Župnijske knjige: krstne od l.1654, mrliške od l.1631, poročne od l.1740. str.120.)

Ign.Orožen: Das Dekanat Frasslau, l.1880, str.70-124.

(Franz) , Fara, posvečena sv. Mihaelu.

Orientacija pravilna. Cerkev stoji ~~na~~ v sredini trga.

Literatura in viri: Gedenckbuch der Pfarre Franz - Kronika župnije sv. Mihaela na Vranskem - začetek anno 1787, začel pisati župnik. Janez Stuller l. 1865. ; Ivan Gaberšek: Dogodki iz župnije Vransko, Maribor 1888 Vrečar Rajko: Savinjska dolina, Zalec 1930. ; Ig. Orožen: Bistum und Diözese Lavant IV. Dekanat Frasslau, Maribor 1880 ; Šolska kronika; Kovačič Fran: Zgodovina lavatinske škofije, Maribor 1928 ; Pavel Urankar: Zgodovina trga Motnika in okraja, Ljubljana 1940; Konservatorska poročila v ZUZ IV, XIV in XVIII.

Cerkev sestavljajo: troladjsko jedro, ki ima na zapadu prirezana ogla ter nadzidan kvadraten zvonik, $3/8$ zaključeni prezbitერიj, katerega ob prvi traveji flankirata podaljška stranskih ladji, medtem ko je enonadstropna zakristija prizidana ob severno stransko ladjo. Ob južni stranski ladji je končno prizidana kapela sv. Antona s samostojno streho in stopniščem s škrljevo streho. Gradnja je večinoma kamenita, ometana; strehe sedlaste, strešaste, opečne; zvonikova piramidasta, škrljeva.

Zunanjščina: Je brez posebnosti. V ladjski del cerkve vodijo 3 vhodi, eden v središču skozi zvonico, ostala dva skozi poševni ogelni stranici. Vsi trije portali so kameniti, pravokotni, klasicistično preprosti. Zvonik je neogotsko fasadiran, ostala zunanjščina neoromanska, prezbitერიj še kaže originalne gotske opornike, v južno ladjsko steno je vridana plošča z dolgim posvetilom in imeni padlih vojakov I. svetovni vojni. Za cerkvijo leži razbita črna marmorna plošča, popreje vridana v severni ladji, posvečena Gwilhelmu Gilmaniju, meščanu in trgovcu iz Graza, ki je umrl na Vranskem 4. 8. 1639.

Notranjščina: Tlak je črno bel, kamenit, v Antonijevi kapeli mozaičen. Pevska empora je vridana v srednjo ladjo, se spredaj konveksno izboči, počiva pa na 2 toskanskih stebrih in 3 križnih obokih, katerih robovi so štukirani. Zvonica kot vse 3 ladje in prezbitერიj so obokani s sosvodnicami, kapela kupolasta z laterno na vrhu. Stranski ladji, ki flankirata zvonico, tvorita ob prvi prezbitერიjevi traveji empori v višini njih samih. Zakristija iz l. 1861. je enonadstropna. Cerkev je dekorativno-figuralno poslikana od Tomaža Fantonija l. 1881.

Oprava: Glavni oltar je marmornat, baldahinski iz l. 1901. Je delo kamno se

Jožefa Linzerja iz Innsbrucka, tabernakelj je delo Jakoba Rappela, zlatarja iz Schnatza na Tirolskem, slika je delo Feliksa Barazuttija iz Graza, okvir slike Ivana Cesarja iz Mozirja, oba nadangela ob straneh tabernaklja pa Janeza Stuffleserja iz Tirolske. Oltarja ob slavaloku sta lesena in iz l. 1845. (Mihael ~~Fraunberg~~ iz Graza, kipar ~~Rosenberg~~). V Marijinem oltarju je kip prinesen iz kapele nad graščino Brode. Je poznogotsko, močno predelana kvaliteto delo. Značilni so zavijki plašča in zmečkane gube, ki se nabirajo v ušesaste motive. Kip je komponiran v značilni gotski S-liniji. Čas njegovega nastanka bo ca 1500. V oltarju Srca Jezusovega je kip I. Cesarja iz Mozirja iz l. 1921. V atikah oben oltarjev sta sliki Franca Ksaverija i sv. Stefana.

V severni ladji je Križev oltar iz l. 1854.

V kapeli sv. Antona je glavna dragocensost cerkve, velik marmornat oltar, posvečen sv. Antonu. Njegov antependij predstavlja en reliefe duše v vicih. Oltar krasijo kipi Janeza Nepomuka in Petra, angelov in angelskih glav in ter sliki o. pl. sv. Antona in Brezmadežne. Oltar je lep izdelek delavnice Francesca Robbe iz Ljubljane, slika sv. Antona značilno, a slabo ohranjeno Cebejev delo, slika Brezmadežne v atiki pa kaže na Cebeja. Zgoraj krasita oltar 2 grba: Antona Zaharije Waldreicha von Ehrenporten, ki je imel v l. 1704-1709 v zakupu mitnico na Vranskem in njegove žene Marije Franciške von Stemberg. V kapli je bil l. 1762. pokopan Jožef Karel de Curti Francini. Oltar pri krstilniku je posvečen Lurški MB, katere kip je iz l. 1904. Oltar in krstilnik sta izdelka sredine 19. stol.

Prižnica je iz l. 1845.

Orglje so Brandlove iz l. 1938. iz Maribora.

Križev pot je Stuffleserjev iz l. 1895.

Spovednice so tri. Mizarsko delo je opravil Ivan Rangus v letih 1853-54,

kiparsko pa Mihael Rosenberger. Platike predstavljajo: Golgoto, Kristusa in Magdaleno, Očeta z zgubljenim sinom. Spovednica je obnovil l. 1904.

Ivan Cesar.

Cerkvene klopi so iz l. 1842.

Oprema: Medeninasti lestenec s 24 lučmi je iz l. 1871.

Slika sv. Alojzija je delo Matije Koželja iz l. 1874.

Nagrobniki: V južni ladji je ~~nagrobna~~ kartušasto oblikovana grobna plošča generala Leopolda Eugena barona Schertzerja iz l. 1745., ki se glasi: LEOPOLDUS SCHERTZER SAC. ROM. IMP. LIBER BARO IMPERATORIS FRANCISCI PRIMI ET MARIAE TERESIAE HUNGARIAE BOHEMIAEQUE REGINAE GENERALIS VIGILIARUM PRAEFECTUS, GENERALATUS CARLOSTADIENSIS COMMANDANS GENERALIS AC DUARUM LEGIONUM GERMANICAE ET ILLIRICAE TRIBUNUS, EO NON FORTUNAE AUT FAVORIS SED PROPRIAE VIRTUTIS SEDULIQUE IN PRINCIPEM BONUMQUE PUBLICUM STUDIIS UFFRAGIO ERECTUS HIC JACET. OBIIT 15. JUNII 1754. AETATIS SUAE ANNORUM 47. HAE MONUMENTA SUOLACHRIMIS CONSPERSA MARITO PONIT- ANNA MOESTISSIMA CONJUX NATA DE LOEWENTHAL.

Poleg oltarja sv. Antona sta 2 plošči. Prva se glasi: HIER RUHEN IN GOTT DER EDL UND GESTRENG HERR GEORG SCHATTENBACH ZU HEGGENBERG UND OSTERBITZ ER:LA:IN STEIER- BESTELLTER RITTMESTER IM VIERTL CILLI, WELCHER DEN LETZTEN JANUARIU ANNO 1587 IN DEM HERRN ENTSCHLAFEN - UND SEIN EHELICHE HAUSFRAU DIE EDLE UND EHRNTUGENDHAFTE FRAU KATHARINA GEBORENE VON EIBISWALDT, WELCHE DEN- MARTII IM JAHRE 1582. IN GOTT VERSCHIEDEN IST, DENEN BEIDEN DER ALLMAECHTIGE EIN FROEHLICHE URSTAEND VERLEIHEN WOLLE AMEN. HIER NEBEN RUHENAUCH OBBEDACHTER BEIDER COHLEYTT EHELICH ERZEUGTE SOEHNE CHRISTOF UND FRANZ, DIE SCHRATTENBACH, WELCHE IN IHRER JUGEND VON DIESEM JAMMERTHAL ABGESCHIEDEN SEIN, CHRISTOF STARB 1592 DEN 7. OKTOBER SEINES

ALTERS 13JAHRE, 8 MONAT, 12 TAG, FRANZ STARB IN SEINER KINDHEIT 1581. 1605.

Druga plošča se glasi: AH FATUM ACERBUM ET LACHRIMABILE. UNO ANNO UNA
EX FAMILIA TRES HOMONYMOS LUMINA COLUMINA SPES ET DELICIAS SUAE GENTIS
EXTINXIT, PROSTRAVIT ERIPUIT, PRIMUM PLURIMUS DIGNITATIBUS, MERITIO,
~~POSTERENNEGRINIAIAXETTELPRAECELENTEM, UNLXXXXXXAXXESX MAGNAXENFLORESXENXTEM,~~
INTEGRITATE VITAE PRAECELLENTEM, ALTORUM AD RES MAGNAS EFFLORESCENTEM,
POSTREMUM GAUDIA ET VOLUPTATEM PARENTUM: MAXIMILIANUM PANCRATII FILIUM,
STIRIAE OLIM CAPITANEUM ANNOS TRES, ARCHIDUCALIS AULAE SER. MARIAE PRAE-
FECTUM AN. OCTO SUPRA VIGINTI, DEMUM SER: ARCHIDUCALIS FERDINANDI
IN SANCTIORI SENATUM CONSILIARIUM ANNOS SEXDECIM, 1599 9. JULII, TRIENNIO,
MENSIB. 11, (DIEBUS) 19 SEPTUAGENARIO SUPEPROLE PARENTEM 1591.7. DECEMBRE,
MINUS QUADRIMESTRI TRICENNARIUM; MAXIMILIANUM FAELICIS FILIUM AUREUM
PUSIONEM & 1592, 17. JANUARI, TRIENNIO TRIMESTRI EXCEDENTE PRIOREM DIVERSUS
AB HOC POSTERIORES HIC IDEM TUMULUS EXCEPIT. HOSPES, QUIAQUIS HEAC LEGIS
INGEMISCE ET MANIB: BENE APRECARE, JOAN SIGISM. SCHRATTENPACHIACUS GEORGI
FIL : L BARO STYRIAE PRAESES PATRUO FRATRI GENTILI CARMIS M. H. P.

Zvonik^v Zvonik je nastal istočasno s srednjo ladjo in prezbiterijem. Proti
jugu kaže na podstrešju ometano steno in pravokotno lino, prirezano na
ajdovo vrno. Njegova druga etaža kaže sledove kamenitega obokanja. Ohinjena
sta dve geometrični konsoli in nastavki reber ter sledovi zašiljenih
lokov. Kamnoseški fragmenti so izdelani iz peščenca. Še l. 1827. je zvonik
pokrivala čebulašta streha. Takrat je dobil novo streho v stari obliki.
Leta 1881. , ko je bil cel zvonik predelan, je dobil svojo sedanjo neogotsko
streho. Zvon je iz šentvidske Zvonolivarne iz l. 1926.

Podstrešje: Ogled podstrešja je dal sledeče rezultate: cerkveno jedro, to

je zvonik, srednja ladja in nekoliko ožji prezbitერიj s so enotne gradnje, to je iz 15. stol. Na podstrešju je lepo viden kamenit, konkaven fabion, ki je nekoč zaključeval ladjo. V južni steni sta opazni dve okni, ki sta razidani in sta bili že pred dozidavo stranskih ladij pravokotno predelani. V vzhodnejšem od njih je še viden del starega zašiljenega loka. Okni sta bili tik pod zidcem, kar kaže na njihovo veliko starost. Antonijeva kapela je jasen prizidek začetka 18. stol. Severno ladjino steno so opirali 3 podpori, ob severni stranici prezbitერიja pa je opazna sled podolžnega banjastega oboka z oknom v vzhodni stranici, kar je verjetno ostanek stare zakristije. Severna stena prezbitერიja je ometana in ne kaže nobenih sledov oken. Iz nje se more sklepati, da so prezbitერიj ob priliki preobokanja koncem 18. stol. zelo dvignili. Ladja je za spoznanje širša od prezbitერიja.

Resume: Cerkev se prvič omenja v Codex trad. VIII. Šentpavelskega samostana med leti 1123 in 1146, ko je podaril Ceizolf nečak Engelberta Spanheimskega temu samostanu: curtum videlicet et ecclesiam s. Michaelis in Saunio. Leta 1286. se omenja vikar Konrad, po 1332. fara. Najstarejši del cerkve je v osnovi verjetno ladja, ki pa je bila, ko so zgradili zvonik in prezbitერიj v 15. stol. popolnoma predelana. Zelo visoko nameščena ladijska okna, pa čeprav v gotskih oblikah, so imela verjetno svoje prednike v romanskih oknih, ki so bila navadno nameščena tik pod venčnim zidcem. V 15. stol. je cerkev torej obsegala zvonik, pravokotno ladjo in 3/8 zaključeni prezbitერიj.

O njej povedo viri sledeče: l. 1609. je bil v njej posvečen Marijin oltar, l. 1631., je imela vidni tabernakelj, krstilnik v sredini cerkve, 5 oltarjev in kapelo sv. Ane s 6. oltarjem. Ta kapela se imenuje l. 1612. karnarij, l. 1669. pa se omenja, da je v njej počivalo pred l. 1663. truplo Lamberga.

Leta 1641. ni bil stenski tabernakelj že uničen. Leta 1666. je prosila bratovščina Corporis Christi za postavitev lastne kapele. Ker je stala Ana kapela na levi strani cerkve, so morali postaviti bratovščinsko kapelo na desno stran. Vsekakor je cerkev tedaj imela 7 oltarjev. V 1. pol. 18. stoll so prižidali kapelo sv. Antona, v katero je postavila nobbova delavnica svoj marmorni oltar. Leta 1797-1798. so bile odstranjene kepele razen Antoneve ter prižidani obe stranski ladji tako, da sta objeli zvonik ter se v obliki oratorija potegnili tudi ob prvi prezbitერიjevi traveji. Cerkevna posvetitev je bila 18. januarja 1804. Leta 1827 je bila obnovljena zvonikova čebulasta streha, l. 1838. pa popravljena potresna škoda. Leta 1842. je bilo odstranjeno pokopališko obidje ter cerkveni prostor zaprt s kamniti stebri in železnimi verigami. Leta 1844 je cerkev dobila tudi svoj kamniti tisk, ter naslednje leto cerkvene klopi in večino oprave. V letih 1853 in 1854 je dobila spovednice, križev oltar in nove orglje. Leta 1860. so ji obnovili streho, naslednje leto pa prižidali na mestu stare, novo zakristijo. Leta 1881 sta bila končno predelana tudi glavni in kapelin stolp ter prekrita s škrljcem.

Župnišče se omenja l. 1578. kot v slabem stanju. Župnik Andrej Zdolšek (1841-1854) je župnišče obnovil in v njegovem drugem nadstropju uredil lepo stanovanje. Obnovljeno je bilo župnišče tudi l. 1877, 1930 in po tej vojni.

Kaplanija je bila v celoti obnovljena za časa istega župnika, kot govori napisna plošča na njej. Stavba stoji blizu cerkve. Gospodarsko poslopje je bilo postavljeno l. 1887.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

J. Curk: Celjska topografija, rkp. str. 57 -59, zapiski 1957.

Leta 1842. je prišel na Vransko župnik Andrej Sdoušek in se lotil olupšav in popravil v cerkvi. Pred cerkvijo, na južni strani je postavil zlat ~~krž~~, okolico cerkve polepšal z rožami in novo verigo med stebri. V cerkvi je postavil nov glavni oltar sv. Mihaela z novim belozlatim tabernaklom, nove orgle, nove stole, tlak iz belega in črnega marmorja, ~~priznico~~ nov krstilni kamen, ki je podoben malemu oltarju, ter tri spovednice.

Vodušek: Andre Sdoušek, fajmošter Labudske škofije. - Drobtince za leto 1855, leto X., 1855, str. 135

V času župnika Andreja Zdovška so cerkev popravili. "Po celi cerkvi je položen nov tlak iz terdiga marmorja, kteriga bele in černe plošče, gladko izdelane in lepo vrstene cele tla krijejo. Tudi stoli po cerkvi so vsi novi, iz orehoviga lesa izdelani, in razumno razstavljeni. Veliki oltar sv. Mihaela, in dva stranska kmalo pod koram, so novi. Le podobe svetnikov iz lesa izdelane so ostale, tode so vse prenovljene, ~~mnoge~~ močno pozlačene, de niso pervim podobne; tudi tabernakeljni so čisto novi in verlo izdelani, in dve prečudno lepi podobi Jezusa in Marije na platno malani, ~~kakakxxxxxxxxxxxxx~~ kitite stranska oltarja, vsaka eniga. Čez stebre in drugi les, ki mu zlato ne gre, so žive farbe v krasni razliki kakor vlite; tako desx serce človeku od veselja igra, ko vse to ~~xxkx~~ zagleda, seosebno izsred cerkve ali od velikih vrat, od koder se vsi trije oltarji ob enim vidijo.

Zlatarsko in malarsko delo in nekaj drobnejiga rezlanja je gosp. Miha Rozenberger iz Gradca izdelal, kar ga bo mnoge leta verliga umetnika spričevalo; oltarje in tabernakeljne je Janez Rangus, Kranjc iz Kamnika, zdaj posestnik v Vojniku verlo in razumno naredil."

S.: Vesel dan na Vranskim. - Kmetijske in rokodelske novice. - 1846. Leto IV. št. 5, str. 19.

V levem str. oltarju ob slavoloku v baročnem oltarju stoječa MB z detetom na luni. Če je gotška je okr.1500. Je pa moderno preslikana.

Ugotovitev potrebna.

V atiki desnega oltarja slika kamenjanja sv. Stefana, dobra kompozicija sr. 18.stol. Stajersko?

Krstna kapela in novi portal Gajšek po Plečnikovih pobudah.

Slikani križani signiran S.Kregar, rahlo sodobno uglašen.

Stele, XXVIA, 7.10.1960, 68°

1. Na hrbtu portreta G.C.F. Anton Frh. v Thurn und Valsassina zu Eppenberg aetatis 32 1774, napis P. Mayer pinx. Se lušči.

2. Joh. Victor v. Thurn u. Valsassin aetatis 45 1745, vom J. Georg Ulmer gemahlt den 25 Juni.

3. Maria Catharina Fr. v. Thurn und Valsassina aet. 39 A^o 1745.

J. G. Ulmer pinxit.

4. Maria Anna v. Thurn gemahlt 9ten 9^{ber} 1741. Brez slikarjevega podpisa.

5. J. Bapt. Frd. Thurn MP (MP) ^{duhovnik} MDCCXL.

2 nuni

1 neimenovana podoba dame in gospoda, očitvidno gegenstucka, pastel. Podpis Brandenstein pinxit 1762. Slike razen zadnjih dveh, del portretne galerije rodbine Thurn - Valsassini

Stele, XX, 28.10.1923, str. 63^a - 64.

Izredno lep železen nagrobni spomenik s križem zgoraj, z grško palmeto in križem spodaj, pod napisom relief vrbe žalujke.

Napis: Dem Angedenken des Joseph Umersi K.K. Postmeister und Herrschafts-inhabers zu Frabz gest. am 7. April 1838 im 79 Jahre seines Alters geweiht von seiner Wittwe und seinen sechs Kindern.

Ein biederer Greis greift für schönre Sphären

Verhiess an diesem ~~kraft~~ *art die Solenau*

Und seiner Witwe Seine Kinder *sähen*

Benetzen heiss sein stilles Zahren

Grab als Thau.

Als wahrer Landwirt hat er oft

die Erde

Durch treue Muh' und regen

Fleiss geehrt :

Kein Zweifel nun, dass tie's

vergeltet werde,

Die Ruh ihm gönend die sein

~~sein~~ Staub begehrt.

VRANSKO - pokopališče.

Die Liebe aller, die ihm naher
standen

Begleitet ihn als Trost in seine

Gruft.

Dum ruh' er sanft, bis

eins aus Todesbanden

Der Engel wieder ihn zum

Leben ruft.

Stele, XXXV, 18.7.1925, str.38 - 38'